

Jubilant prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., FESC, FACC (21. 11. 1944)

Prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., FESC, FACC, promovoval na Fakultě všeobecného lékařství Univerzity Karlovy (dnešní 1. LF UK) v roce 1969. Po kratším pobytu na oddělení infekčních hepatitid v Motole byl zařazen do interní přípravy v nemocnici na Pleši jako sekundární lékař. Téměř celý svůj dosavadní medicínský život strávil ve Všeobecné fakultní nemocnici na Karlově náměstí v Praze. Zde pracoval nejprve na III. interní klinice a posléze přešel na více kardiologicky zaměřenou II. interní kliniku, kterou vedl v letech 1999–2004, kde pracuje dodnes. Prof. Aschermann se do historie české kardiologie nesmazatelně zapsal jako vynikající intervenční kardiolog, výzkumník, učitel, autor mnoha významných publikací, monografií a především své učebnice kardiologie – historicky nejrozsáhlejšího díla české kardiologické literatury. V letech 2004–2007 byl velmi úspěšným předsedou České kardiologické společnosti a v roce 2008 přijal v nelehké situaci místo šéfredaktora časopisu Cor et Vasa. V souvislosti s jeho životním výročím jsem si dovolil položit mu několik otázek.

Michale, v knize „Kdo je kdo“ uvádíš jako své životní krédo: „Není důležité zúčastnit se, ale zvítězit“. Máš i nějaké jiné životní krédo?

To výše uvedené krédo je jistá nadsázka, protože jsem tím spíše myslel to, že když se pustím do nějaké práce, projektu, myslím, ale i sport, tak to dělám s plným nasazením. Jiné krédo nemám, snažil jsem se ve všech pozicích, které jsem zastával, vždy o to, abych ve výchově mladší generace dbal nejen na rozvoj oblasti odborné, ale věnoval jsem hodně pozornost i stránce lidské. Měl jsem asi pověst přílišné mírnosti, ale vždy byly hranice, které jsem pro všechny dost přísně uplatňoval. Myslím, že je také správné konstatovat, že jsem si i v době před rokem 1989 zachoval vlastní tvář a všeho jsem dosáhl – přes opakované snahy z „druhé strany“ – jako nestraník.

Dosáhl jsi v životě řady významných úspěchů i ocenění. Co je tvým cílem pro nejbližší léta a jakými projekty se nyní zabýváš?

Poslední, již fungující projekt, byla diagnostika a léčba onemocnění plicní cirkulace – plicní hypertenze – je to podle mého názoru podařená aktivita, v opomíjené oblasti jsme dosáhli kompletní diagnostiky tohoto onemocnění a hlavně pak i far-

makologické léčby, která je pro nemocné jistě přínosem, byť je přímo neléčí. Úspěchem je jistě také program chirurgické léčby chronické tromboembolické plicní hypertenze (dnes je operováno již téměř 130 nemocných s mortalitou nižší než 5 %), výsledky náročných operací jsou nesmírně příznivé.

Zcela poslední je pak projekt prevence aterosklerózy a jejích komplikací u školních dětí; již více než rok je funkční webový portál a současně se také vydává školní časopis (záštita ČKS a MŠMT ČR), ve kterém je pro děti ve věku 13–17 let celkem 13 rubrik (na 64 stranách) včetně cílených informací o rizikových faktorech aterosklerózy a možných způsobech jejich ovlivnění. Podařilo se najít redaktory a grafiky, kteří tvoří časopis tak, že je ve školách přijímán až s nadšením jak ze strany učitelů, tak ze strany žáků; je jen škoda, že z finančních důvodů není možný jeho vyšší náklad (nyní 10 000 výtisků na jedno číslo měsíčníku). V časopise se věnujeme také prezentaci vzorů, neboť to je něco, co mladé generaci chybí (nebo jsou dávány vzory ne zrovna správné!).

Ke kardiologii jsi přivedl svého syna a vychoval jsi velké množství českých kardiologů. Jak vnímáš současný stav české kardiologie z hlediska výchovy mladé generace, a co bys navrhl do budoucna zlepšit?

Podle mého názoru je úroveň současné kardiologie obecně velmi dobrá, posuzuji to jednak podle zkušeností ze zkoušení při atestacích, jednak z článků, které dostávám do Cor et Vasa, jednak i z osobní zkušenosti z návštěv pracovišť. Za nesmírně důležité pro výchovu nových kardiologů (ale lékařů obecně) považuji správný systém vzdělávání – tedy systém, který nejdříve naučí lékaře široké „základně“ poznatků interní medicíny, a na této základně pak další vzdělávání dnes nesmírně specializovaných podoborů. Vždyť již samotná kardiologie je dnes neuvěřitelně jiná než před dvaceti lety, především v oblasti diagnostických, ale i léčebných postupů. Proto je důležitá spolupráce menších týmů i v rámci jednoho pracoviště, stejně pak i nadhled toho, kdo celé pracoviště vede – ten musí dbát na to, aby věděl o tom, jak jsou jeho lékaři dobře vzdělaní, a současně i to, jak umí aplikovat vzdělání do denní praxe práce s nemocnými. Nezapomínejme na jedné straně na vlídnou kritiku, ale na druhé straně na pochvalu, protože jedině tak můžeme dosáhnout toho, že jsme vnímání od nemocných (ale i od veřejnosti obecně) jako lidí na správném místě.

Současná doba je charakterizována množstvím vědeckých informací, které lze s minimální námahou dostávat denně do počítače na pracovním stole. Jakým způsobem bys doporučil mladším kolegům s těmito informacemi pracovat, a jak se v kardiologii nejefektivněji vzdělávat?

Zde je rada těžká, protože množství informací je obrovské; jsem generace, která má stále raději papír než elektroniku, ale rozumím těm, kdo mají priority obrácené. Osobně jsem si před mnoha lety stanovil, že si přečtu alespoň jednu separátku denně, později jsem zařadil ještě pročítání alespoň souhrnů z oblastí, které jsem sledoval. Možná bude připadat obsoletní sdělení, že dodnes si činím poznámky z čtené literatury do obyčejného sešitu, a to tak, že na každou problematiku je samostatný sešit označený rokem. Ale jsem přesvědčen, že lze pracovat i jinak, důležité je číst a umět poznatky od jiných uplatnit v diskusích a v praxi.

Svůj profesní život jsi v posledním roce spojil s časopisem *Cor et Vasa*. Jaké jsou plány tvé i plány redakce časopisu pro nejbližší léta?

Je s tím více práce, než jsem si myslel, ale těší mě, že v současné době máme článků dostatek a vznikla tak i jistá „čekací“ doba pro autory, kteří se těší, až jejich článek vyjde. Chtěl bych zde ještě opět jednoznačně vyjádřit osobní dík mému předchůdci profesorovi Vladimíru Staňkovi, který časopis úspěšně vedl mnoho let. Problémy kolem časopisu, které se vyhroutily v posledních letech, se týkaly nesolidního jednání tehdejšího nakladatelství a jeho majitele, který ČKS systematicky ochuzoval o finanční prostředky, a opakovaná jednání nevedla ke zlepšení stavu. Také proto jsme se s tímto nakladatelstvím rychle rozloučili. Pro rok 2010 máme připraven redakční plán s celkem čtyřmi čísly na jedno téma – zde se úspěšně podílejí pracovní skupiny ČKS. Věřím, že zajímavá budou také čísla připravená z jednoho pracoviště – vidím v tom možnost prezentace práce

více členů týmů z jednotlivých kardiologických center. Plánujeme také tradiční publikaci inovovaných Doporučených postupů ČKS, *Obrazů v kardiologii* atd. Dovolím si na tomto místě poděkovat všem, kteří aktivně spolupracují; zásadní změnou, která proběhne již do konce roku je spuštění nového recenzního systému, který usnadní redakční práci a zabráni některým zpožděním v publikacích článků, za která se zde omlouvám. Na tomto místě chci také informovat kardiology, kteří náš časopis pečlivě sledují, o tom, že samozřejmě máme představu, že by bylo správné dostat se na úroveň časopisů s impakt faktorem. Při jednáních šéfredaktorů všech evropských kardiologických časopisů je tato problematika také zmiňována, naděje na zlepšení současného stavu (jsme v databázích Scopus a EMBASE) však není prakticky žádná. Výbor ČKS i redakční rada budou jistě pokračovat v jednáních, jak současný stav zlepšit.

Čemu se nejvíce věnuješ, pokud právě nepracuješ?

Stále se snažím udržovat své kardiovaskulární zdraví pravidelným běháním, dosud i závodně v orientačním běhu jako veterán, držím si čas na čtení beletrie všeho druhu, divadlo, koncerty a v posledních letech si vážím času, který trávím se svou vnučkou.

Milý Michaeli, nejen jménem svým, ale i v zastoupení řady tvých přátel, žáků i kolegů ti ze srdce přeji mnoho štěstí, zdraví a energie do budoucích let. Jistě budou vyplněna prací pro českou kardiologii.

Josef Veselka

K blahopřání vedoucímu redaktorovi časopisu *Cor et Vasa* se připojuje i nakladatelství Medical Tribune CZ, které ho vydává. A připojujeme fotografii ze slavnostní události 28. října tohoto roku na Pražském hradě, kde prof. Michael Aschermann přijal, jako jeden ze tří lékařů, z rukou prezidenta republiky Václava Klause Medaili Za zásluhy II. stupně.